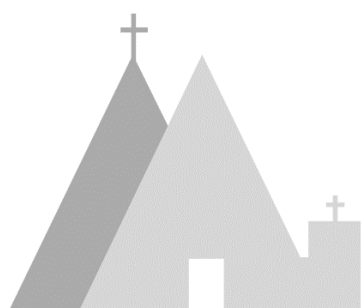
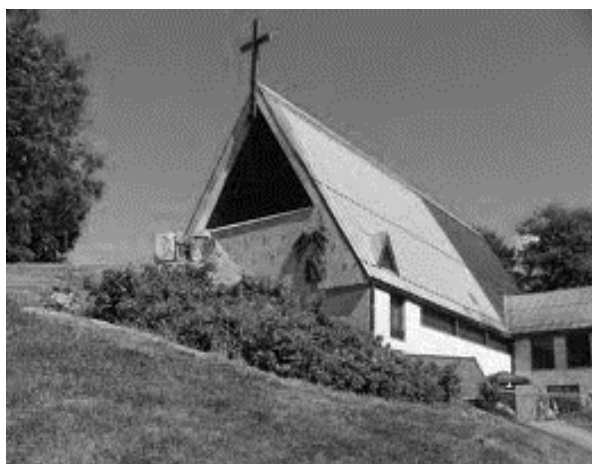




Torshov og Lilleborg menighet

# ÅRSMELDING 2019



## **Innholdsfortegnelse**

|                                               |    |
|-----------------------------------------------|----|
| Innholdsfortegnelse .....                     | 2  |
| MENIGHETSRÅDET .....                          | 3  |
| Menighetsrådets sammensetning .....           | 3  |
| Andre råd og utvalg .....                     | 3  |
| Saker behandlet av menighetsrådet .....       | 4  |
| MENIGHETENS ANSATTE .....                     | 5  |
| NØKKELTALL .....                              | 6  |
| VIRKSOMHETEN .....                            | 7  |
| Gudstjenestene .....                          | 7  |
| Frivillige .....                              | 8  |
| Trosopplæring .....                           | 8  |
| Søndagsskolen .....                           | 8  |
| Konfirmasjon .....                            | 8  |
| Familiespeideren .....                        | 9  |
| TenSing .....                                 | 9  |
| Diakoni .....                                 | 10 |
| Nye satsinger .....                           | 10 |
| Nestekjærlighet .....                         | 10 |
| Inkluderende fellesskap .....                 | 10 |
| Vern om skaperverket .....                    | 11 |
| Kamp for rettferdighet .....                  | 11 |
| Endringer i kapasitet og prioriteringer ..... | 11 |
| Lilleborg teatergruppe .....                  | 12 |
| Julemesse .....                               | 12 |
| Kirkemusikk .....                             | 12 |
| VENNSKAPSMENIGHETENE .....                    | 13 |
| Redeemer Church i Jerusalem .....             | 13 |
| Dangaij Church i Sør-Sudan .....              | 14 |
| DELTAGELSE VED ANDRE ARRANGEMENT .....        | 14 |
| INFORMASJON .....                             | 15 |
| KIRKEBYGGENE .....                            | 16 |
| Rehabilitering Torshov kirke 2019 .....       | 16 |
| ØKONOMI .....                                 | 17 |

# MENIGHETSRÅDET

## Menighetsrådets sammensetning

8. og 9. september ble det avholdt Menighetsrådsvalg.

### Menighetsrådets sammensetning, fram til 31.10.19

Unn Line Midttun (leder), Arne Holen (nestleder), Olav Grøttum, Grethe Ryen, Kari Jordheim, Inger Johanne Aas, Katja Blixrud Frost og Hanne Kleveland (sokneprest).

Varamedlemmer: Harald Kjøl og Ingvild Nesheim.

### Menighetsrådets sammensetning, fra 1.11.19

Unn Line Midttun (leder), Elisabeth Ringdal (nestleder), Christine J. Andreassen, Åste Dokka, Malene G.S. Elseth, Liv Arnhild Romsaas, Jorun M. Andersen, Lasse Bjølgerud og Hanne Kleveland (sokneprest).

Varamedlemmer: Tormod Værvågen, Bodil Tveit, Marianne Mikkelsen, Grethe Ryen og Arne Holen.

## Andre råd og utvalg

### Fram til 31. oktober 2019:

- Gudstjenesteutvalget: Arne Holen, Åste Dokka, Marit Eikeland, Arnt Egil Nordengen, Kristian Hernes og Hanne Kleveland.
- Sør-Sudan-gruppa: Kirsten Bjune, Anne-Brit Bjørk, Kari Jordheim, Amer Kulang, Signe Fyhn, Astri Lunden, Silje Nygård, Tormod Værvågen, Daniela Rapisarda, Liv Adams og Hanne Kleveland.
- Jerusalemkomiteen: Astrid Holen, Sven Thore Kloster, Inger Johanne Aas, Marit Lindheim, Marit Eikeland, Astrid Holen, Dag Iversen og Eli Djupvik.
- Huskomitéen i Lilleborg: Petter Kurseth, Harald Kjøl, Asta H. Johnsen
- Huskomitéen i Torshov: Reidar Midttun, Grethe Raddum, Asta H. Johnsen
- Rehabiliteringskomite for Torshov kirke: Lasse Bjølgerud, Dag Iversen og Unn Line Midttun
- Trosopplæringsutvalg: Karen Nystøyl, Hanne Slåtten, Ingvill Trydal, Katja Frost og Unn Line Midttun
- Diakoniutvalg: Lasse Bjølgerud, Liv Øyen Strind (begge t.o.m. april 2019), Jakob Vangen Nordbø, Selene Bevan (begge f.o.m. mai 2019), Kari Jordheim, Vigdis Myhrvold, Dag Iversen og Liv Adams.
- Orgelkomité: Arne Holen, Inger Johanne Aas og Kristian Hernes

### Fra 1. november 2019:

- Gudstjenesteutvalget: Arne Holen, Åste Dokka, Marit Eikeland, Arnt Egil Nordengen, Kristian Hernes og Hanne Kleveland.
- Sør-Sudan-gruppa: Kirsten Bjune, Anne-Brit Bjørk, Kari Jordheim, Amer Kulang, Signe Fyhn, Astri Lunden, Silje Nygård, Tormod Værvågen, Daniela Rapisarda, Hanne Kleveland og Bodil Tveit (ny).

- Jerusalemkomiteen: Astrid Holen, Sven Thore Kloster, Marit Lindheim, Marit Eikeland, Astrid Holen, Dag Iversen, Eli Djupvik og Marianne Mikkelsen (ny).
- Huskomiteén i Lilleborg: Petter Kurseth, Harald Kjøl, Asta H. Johnsen og Jorun Andersen (ny).
- Huskomiteén i Torshov: Reidar Midttun, Grethe Raddum, Asta H. Johnsen
- Rehabiliteringskomite for Torshov kirke: Lasse Bjølgerud, Dag Iversen og Unn Line Midttun
- Trosopplæringsutvalg: Karen Nystøyl, Hanne Slåtten, Ingvill Trydal, Unn Line Midttun og Christine J. Andreassen (ny).
- Diakoniutvalg: Jakob Vangen Nordbø, Selene Bevan, Kari Jordheim, Vigdis Myhrvold, Dag Iversen, Liv Adams og Malene G. S. Elseth (ny).
- Orgelkomité: Arne Holen, Kristian Hernes, Unn Line Midttun, Hans Jacob Tronshaug (Orgelkonsulent) og Ole Spydevold (KfiO).

## Saker behandlet av menighetsrådet

Menighetsrådet hadde 7 møter og behandlet 66 saker, hvorav tre saker hvert møte er faste poster som godkjenning av innkalling, protokoll og orienteringssaker. Siste møtet i det gamle MR var felles med det nye menighetsrådet. Det nye hadde et konstituerende møte, pluss et møte i november, de behandlet da 11 saker.

Det har vært krevende for rådet at KfiO ikke har levert økonomiske oversikter og rapporter som var oppdaterte.

Rådet har hatt et stort engasjement for at Torshov kirke skulle få nytt pipeorgel. Det var prioritert i bevilgningen til rehabiliteringen. Tidlig i året ble arbeidet med konkurransegrunnlaget for orgelprosjektet stoppet av kirkevergen, og det ble sådd tvil om der var finansiering i prosjektet til nytt pipeorgel. Arbeidet ble utsatt. Leder for orgelkomiteen, organist og leder for menighetsrådet har hatt flere møter med kirkevergen for å få klarhet i saken. På møte i september, gav kirkevergen opplysning om at en skulle vente til våren 2020 for å se om der var midler i prosjektet til nytt pipeorgel.

Kirkevalget var krevende, ikke spesielt for menighetsrådet som råd, men for enkeltmedlemmer. Medlemmene stilte opp både i forberedelse, som vakt og opptelling. Lasse Bjølgerud tok ansvar for å skaffe vakter til valglokalene, opplæring av vakter og var med i administrasjon av valget.

De største enkeltsakene utover overnevnte var:

- Offerliste
- Budsjet og regnskap
- Økt leie av lokaler, og justering av priser
- Revidert mandat for diakoniutvalget og valg av nye medlemmer
- Behandling av årsmelding og referat fra årsmøtet
- Linneafondet, se under diakoni
- Rehabilitering av Torshov kirke
- Ansettelse av nye TenSing-ledere
- Utlysning av stilling som daglig leder
- Tilbud om kunstverk fra lokal kunstner
- Ny gudstjenesteliturgi
- Gave på kr 100.000 som etter søknad fra de ulike avdelingslederne ble fordelt, bla fotballspill og trommer og drift
- Konfirmasjonssøndag blir fra 2021 flyttet til andre søndag i september

## MENIGHETENS ANSATTE

2019 har vært et relativt stabilt år personalmessig.

|                         |                                                                                                                |
|-------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Eli Djupvik             | Daglig leder 100% (fram til mai)                                                                               |
| Lene Christine Mikalsen | Fungerende daglig leder 60%                                                                                    |
| Asta Johnsen            | menighetssekretær 75%                                                                                          |
| Hanne Kleveland         | sokneprest 100%                                                                                                |
| Dag Iversen             | menighetsprest 100%                                                                                            |
| Hanne Slåtten           | kapellan 100%                                                                                                  |
| Liv Adams               | diakon 100%                                                                                                    |
| Kristian Hernes         | organist 62%                                                                                                   |
| Karen Nystøyl           | trosopplæringsleder 40%                                                                                        |
| Owi Nnoli               | kirketjener 7,58%                                                                                              |
| Camilla Steinmoen       | menighetsarbeider 40 % fram t.o.m. 30. september. Fra 1. oktober 18,66 % stilling som medhjelper og renholder. |
| Christine J. Andreassen | Ansvarlig voksenleder, Løkka TenSing 12,3 % (til august)                                                       |
| Vilde Husevåg Standal   | Dirigent, Løkka TenSing 9,34 % (til august)                                                                    |
| Fredrik Svabø           | Bandleder/voksenleder, Løkka TenSing 9,34 % (fra august)                                                       |
| Viktorja Saxegaard      | Ansvarlig voksenleder, Løkka TenSing 12,3 % (fra august)                                                       |
| Martin Horstad Berget   | Bandleder/voksenleder, Løkka TenSing 9,34 % (fra august)                                                       |
| Rakel Fjelltveit        | Dirigent, Løkka TenSing 9,34 % (fra august)                                                                    |
| Temertza Zego Negussie  | Renholder to timer ukentlig (fram til august)                                                                  |

Søndag 19. mai tok menigheten farvel med Eli Djupvik som hadde vært daglig leder siden 2013 først i Torshov, deretter i Torshov og Lilleborg fra 2015.

## NØKKELTALL

Tallene er hentet fra årsstatistikken som sendes til Statistisk Sentralbyrå ved årsskiftet.

|                                                         | 2019             | 2018 <sup>1</sup> | 2017 | 2016 |
|---------------------------------------------------------|------------------|-------------------|------|------|
| Antall gudstjenestedeltakere (alle typer gudstjenester) | 8416             | 7584              | 8797 | 9618 |
| Antall gudstjenester totalt*                            | 87               | 85                | 106  | 117  |
| Gj.sn. tilstede pr gudstjeneste                         | 96,7             | 89,2              | 82,9 | 82,2 |
| Antall personer til nattverd                            | 3472             | 3421              | 3697 | 6400 |
| Gj.sn. antall til nattverd                              | 58,8             | 52,6              | 45,6 | 70,3 |
| Døpte i kirkene                                         | 24               | 30 <sup>2</sup>   | 66   | 68   |
| Døpte tilhørende soknet                                 | 165              | 157               | 194  | 68   |
| Gravferd tilhørende soknet                              | 60               | 66                | 66   | 76   |
| Antall konfirmanter                                     | 11               | 2                 | 13   | 17   |
| Vielser i kirkene                                       | 3                | 4                 | 5    | 7    |
| Innmeldinger                                            | 21               | 10                | 19   | 22   |
| Utmeldinger                                             | 296 <sup>3</sup> | 110               | 139  | 193  |

<sup>1</sup> Fra august 2018 har der ikke vært virksomhet i Torshov kirke pga rehabiliteringen.

<sup>2</sup> I Torshov kirke var der dåp nesten hver søndag, etter flytting til Lilleborg, har de aller fleste døpt barna sine i andre kirker, men det var en økning på 7 døpte i Lilleborg i 2019.

<sup>3</sup> Valgår

| <b>Aldersgruppen 0 – 18 år (Antall deltakere på invitert årskull)</b> | 2019   | 2018 | 2017 |
|-----------------------------------------------------------------------|--------|------|------|
| Toårssamling                                                          | 18     | 19   | 15   |
| Godnattkonsert                                                        | 106    | 140  | 140  |
| Førstestegmesse                                                       | 6      | 9    | 16   |
| Påskevandring (egner seg best i Torshov kirke)                        | utgikk | 14   | 10   |
| 4 – års klubb                                                         | 16     | 29   | 19   |
| Hellige tre kongers fest                                              | 20     | 15   | 10   |
| Pinse: Kirkens bursdagsfest (5 åringer) Nytt i 2019                   | 23     |      |      |
| 6 – års klubb                                                         | 13     | 17   | 13   |
| Skolestartmesse                                                       | 6      | 9    | 7    |
| Lys Våken                                                             | 18     | 17   | 13   |
| Tårnagent                                                             | 10     | 14   | 14   |
| Chili (10-12 år) nytt i 2018                                          | 57     | 34   |      |
| Såmannssøndag, utdeling av Ny-testamente til 11-åringer.Nytt i 2018   | 9      | 4    |      |
| Bibelguide på Snap, fra 13 år og oppover. Nytt i 2019                 | 500    |      |      |

Se også under punktet trosopplæring

| <b>Andre tiltak (Antall deltakere)</b> | 2019 | 2018             | 2017  |
|----------------------------------------|------|------------------|-------|
| Babysang/ småbarnssang (6A)            | 1178 | 120 <sup>1</sup> | 1279  |
| Søndagskole                            | 50   | 60               | 98    |
| *Familiespeiding, familier             | 17   | 25               | 20    |
| Ministranter                           | 8    | (6)              | 6 – 7 |
| Barnesang                              | 65   | 55               | 55    |
| Konfirmasjon                           | 11   | 2                | 13    |
| Lederkurs for ungdom (antall kurs)     | 2    | 1                | 3     |
| TenSing, fra høsten 12                 | 21   | 20               | 12    |

<sup>1</sup> Antall unike babyer i 2018. De andre tallene er totalt fremmøte i løpet av året.

| <b>Diakoni (6D)</b> (Antall tiltak)          | <b>2019</b> | <b>2018</b> | <b>2017</b> |
|----------------------------------------------|-------------|-------------|-------------|
| Bibelgruppe, samtale-                        | Ikke        | Ikke        | 1           |
| Opplæringstilbud                             | 2           | 3           | 2           |
| Samlivskurs i bispedømmet                    | 1           | 2           | 1           |
| Sorggruppe v/ samlivsbrudd                   | 3           | 3           | 1           |
| Formiddagstreff, salmekveld, Generasjonssang | 3           | 3           | 1           |
| Andakter ved institusjon/ aldershjem         | 6           | 6           | 4           |
| Besøktjeneste (antall besøk)                 | 89          | 18          | 7           |
| Soknebud                                     | 14          | 4           | 4           |
| Sjelesorgsamtaler                            | 149         | 300         | 117         |
| Turer                                        | 1           | 1           | 1           |
| Andre diakonale tiltak                       | 11          | 13          | 15          |

| <b>Musikk (7B)</b>                       | <b>2019</b> |    | <b>2018</b> |    | <b>2017</b> |    |
|------------------------------------------|-------------|----|-------------|----|-------------|----|
| Første kolonne er publikum, andre tilbud | P           | T  | P           | T  | P           | T  |
| Konserter/ musikkandakter                | 340         | 5  | 150         | 2  | 300         | 4  |
| Konserter i regi av andre                | 2612        | 13 | 500         | 10 | 1050        | 14 |
| Kulturarrangement i regi av menigheten   | 32          | 1  | 60          | 2  | 97          | 3  |
| Korgrupper for barn og unge              | 21          | 1  |             | 1  |             |    |
| Lilleborg teatergruppe                   |             |    | 250         | 5  |             |    |

| <b>Frivillige (8B)</b>                | <b>2019</b> | <b>2018</b> | <b>2017</b> |
|---------------------------------------|-------------|-------------|-------------|
| Totalt                                | 74          | 66          | 73          |
| I gudstjenester                       | 35          | 50          | 56          |
| Trosopplæring                         | 2           | 5           | 6           |
| Diakonalt arbeid                      | 20          | 20          | 6           |
| Kultur og konsertarrangementer        | 10          | 3           | 4           |
| Komite- og utvalgsarbeid              | 50          | 64          | 31          |
| Hvorav medlemmer/ vara i MR           | 17          | 10          | 12          |
| Annet                                 | 30          | 0           | 4           |
| Opplæring (8C) 2 arrangement hvert år | 2           | 30          | 10          |
| Fest                                  | 1           | 30          | 50          |

Tall med bokstav i ( ) henviser til årsstatistikken

## VIRKSOMHETEN

### Gudstjenestene

Vi har sett en gledelig økning i antall gudstjenestedeltakere i 2019. I snitt er vi 97 deltakere hver gang. Det er og økt oppslutning om nattverden og i antall døpte, så vi er en menighet i vekst. Når man ser på statistikken over beboere i vår bydel så har vi en ung befolkning hos oss med mange i etableringsfasen og det gode trosopplæringsarbeidet vårt har gitt vekst også i forhold til gudstjenestene. Det er mange fra babysang og barnesang som kommer på gudstjenestene for små og store, men og på de andre gudstjenestene da det er søndagsskole.

I 2019 presenterte gudstjenesteutvalget en ny liturgi for gudstjenestene som ble vedtatt som en prøveordning på menighetens årsmøte. Det har vært fint å ha en ordning og ikke mange, og vi ønsker bruke denne videre. Det å ha nattverd intinksjon senker terskelen for å gå til nattverd for mange.

Vi har ofte besøk av kor og sammen med vår dyktige organist løfter det gudstjenestene musikalsk sett.

Menigheten har to samarbeidsmenigheter i Dangaji Sør-Sudan og Redeemer Church i Jerusalem og vi har hatt flere gudstjenester med berikende innslag fra dem. Det bidrar til å gjøre vår menighet mer mangfoldig og ikke minst aktuell. Vi hadde blant annet besøk av den palestinske ambassadøren i Norge og en biskop fra Sør-Sudan. Se mer i punktet om menighetens vennskaps menigheter.

## Frivillige

Frivillige utgjør en viktig ressurs i menighetens arbeid. I tillegg til råd og utvalg, legges det ned mange arbeidstimer i forbindelse med tjeneste knyttet til gudstjenester, kirkekaffe, søndagsmiddager, søndagsskole, kirkeskyss, familiespeider, kirkemusikk, dugnader, fasteaksjon, bydelsdager, julemesse, dialogarbeid og trosopplæring. Menigheten hadde 74 frivillige i 2019.

## Trosopplæring

Trosopplæringen består både av kontinuerlige tilbud og av tiltak rettet mot bestemte aldersgrupper. Menighetens trosopplæring har i oppgave å gi alle døpte i aldersgruppen 0-18 år tilbud om opplæring i den kristne tro. De fleste av tiltakene er knyttet opp mot en gudstjeneste.

I 2019 var det til sammen 537 unike deltakere på trosopplæringstiltak i Torshov og Lilleborg menighet. Dette er utenom barnesang, søndagsskole og TenSing.

Legger vi til antall brukere som har vært i kontakt med oss gjennom Bibelguide på Snap, bikker tallet 1000. Der hadde vi ved utgangen av 2019 over 500 følgere.

Verdt å merke seg fra trosopplæringen i 2019:

- **Chili** (åpent hus for barn mellom 10 og 12) rekrutterte i underkant av 60 barn i 2019. Dette er vi svært glade for.
- Noe av det viktigste vi gjorde i fjor, var å opprette **@bibelguide på Snap Chat** og senere også Instagram. Kontoene driftes av Christine Josephine Andreassen, som er teologistudent og leder på Chili og driver ledertreningen. Formålet med kontoen er at barn og unge som har Snap Chat skal kunne sende spørsmål til oss om Bibel og tro. Kontoen får daglige henvendelser, og Christine bruker opp mot en time hver dag på å svare på spørsmål. Via kontoen legger hun også ut små bønner, tips til hva barna kan lese i Bibelen, samt andakter på 3-4 minutter. Bibelguide på Snap mottok Trosopplæringsprisen i 2019.
- **Baby- og barnesang** har stabilt godt oppmøte. Etter at vi introduserte trommekurs for de eldste på barnesang høsten 2019, har antallet deltakere steget ytterligere.
- **Pinse – kirkens bursdagsfest** var en nysatsing i 2019 for 5-åringer. Populært.

## Søndagsskolen

Vi tror Søndagsskolen er med på minske terskelen for å ta med barn i kirken og er glad for å kunne tilby søndagsskole i alle gudstjenester, utenom messe for små og store, høytider og ferier. Dette tilbudet kan vi ha takket være en gruppe på 4 foreldre som rullerer på samlingene. Opplegget følger en fast mal: Fortelling, sanger, bønner og aktiviteter i kapellet.

## Konfirmasjon

Søndag 12. mai 2019 ble 11 ungdommer fra 2018-2019 konfirmantkullet konfirmert i Lilleborg kirke. Gjennom året har de vært bl.a. på helgesamling til Østmarkkapellet, hatt egne samlinger og vært sammen med konfirmantene i Sagene/Iladalen og Paulus/Sofienberg. Noen



av konfirmanter har deltatt i Løkka TenSing som en del av konfirmantåret. Etter jul kan en velge mellom TenSing, Påskeleir og en refleksjonsgruppe som drar på oppdagelsesferd gjennom byen på leit etter spor av Gud. Konfirmantåret gir mulighet til å utforske den kristne tro; både tradisjonen og hva det vil si i dag. Alle konfirmanter deltar på Kirkens Nødhjelps fasteaksjon siste tirsdag før påske. Året kombinerer praktisk solidaritet med refleksjon og ungdomsfellesskap på tvers av fritidsinteresser og skoletilhørighet.

## Familiespeideren

Målgruppen til familiespeideren er familier med barn i alderen 3-6 år. Familiespeideren drar på tur etter kirketid ca. en gang i måneden. I 2019 var det fire turer på våren, hvorav én overnattingstur og tre turer på høsten. Turene gikk til Brekkeskogen, Linderudkollen, Bygdøy, Øyungen, Isdammen, Nydalen og Trollvann.

Turene annonseres på menighetens nettside og familiespeiderens facebookgruppe. På turene er det et kort opplegg: historiefortelling og ulike små oppdrag, mat rundt bålet, og lek i naturen. Siden både målgruppen og ledergruppen består av småbarnsfamilier har det vært et viktig prinsipp å ha en lav terskel for både å arrangere og for å delta på disse turene. Målet er å skape fine opplevelser og felleskap ute i naturen.

Familiespeideren er tilknyttet KM-speideren, og hadde 22 medlemmer i 2019. På turene deltok mellom 4 og 10 familier og fra 15 til over 35 personer. Det er ofte nye familier med på turene, men også en stabil gjeng som har vært med over mange år. Flere av disse har barn som nå er kommet i eller nærmer seg skolealder. Det går derfor mot et generasjonsskifte både blant medlemmene og i ledergruppen. I september arrangerte vi derfor et rekrutteringsstunt i forbindelse med gudstjeneste i Lilleborg kirke. Vi satte opp lavvoen utenfor og inviterte søndagsskolen og andre interesserte inn for å promotere familiespeideren.

## TenSing

Januar 2019 fortsatte Håvard Fylsvik, Vilde Standal og Christine Andreassen som TenSing-ledere. Vi fikk inn nye konfirmanter, var med på avslutningsweekend med konfirmanter og holdt en skikkelig vårkonsert i mai. Etter dette hadde vi en sommeravslutning med quiz og kos for TenSing-deltakerne. Alle TenSing-lederne ga seg til sommeren pga annet arbeid, men hadde et flott siste semester med en skikkelig fin TenSing-gjeng før vi ga stafettpinnen videre til nye ledere.

Etter sommeren kom det ble det et skifte av TenSing-ledere. Viktoria Saxegaard ble ny ansvarlig voksenleder, Rakel Fjelltveit ble dirigent og Martin Berget ble bandleder. Overgangen gikk fint og det sosiale miljøet i gruppa har vært bra. På øvelsene var vi i snitt ca 10 deltakere. Vi har hatt kor, band og drama i tillegg til noen rene sosiale øvelser.

Dette semesteret hadde vi mye fokus på at TenSingerne skulle føle at de var en del av en større gruppe i KFUK-KFUM. Vi deltok på seminarhelg med TenSing Norway og var med på Den Store Julekonserten som var et samarbeid mellom mange grupper i Oslo. Dette var veldig stas.

I SPLITS (samarbeidet mellom menighetene Paulus og Sofienberg; Torshov og Lilleborg; og Sagene og Iladalen) var vi med på kick-off for konfirmanter og deltok på gudstjeneste på diakoniens dag.

Lederne føler vi har kommet godt inn i arbeidet og syntes det går bra med gruppa.

## Diakoni

Diakoni er et aspekt ved hele kirkens virksomhet, og kommer til uttrykk i arbeid omtalt flere steder i årsmeldingen. I tillegg har menigheten flere konkrete tiltak som skal bidra til å virkeliggjøre oppfordringen som ligger i definisjonen av diakoni: Diakoni er **kirkens omsorgstjeneste**. Den er evangeliet i handling og uttrykkes gjennom **nestekjærighet, inkluderende fellesskap, vern om skaperverket og kamp for rettferdighet**.

(«Plan for diakoni», Kirkerådet, Den norske kirke, 2008)

### Nye satsinger

**Linnea-fondet** – kirke-ringen Linnea samlet inn penger til sykehjem på Torshov, alternativt til oppsøkende virksomhet blant eldre. Nasjonalforeningen for Folkehelse, Oslo Fylkeslag, overførte fondet til Torshov og Lilleborg menighet i mars 2019. Det er opprettet en prosjektstilling i 30% for perioden 1.1.2020-30.6.2021. Overordnet mål er å redusere sosial isolasjon blant eldre på Torshov, gjennom å bidra til at flere benytter gode tilbud som allerede finnes i nærmiljøet, samt å etablere nye tiltak som kan fylle udekkede behov.

**Regnskap 2019, Linneafondet.** Fondets inngangsverdi var kr. 1.757.987,- I henhold til avtalen ble det utbetalt kr. 30.000,- til Sagene seniorsenter. Renteinntektene for 2019 er beregnet til kr. 30.000,- Følgelig var fondets utgangsverdi lik inngangsverdien.

**Psykososialt kriseteam Bydel Sagene** – følger opp akutte dramatiske hendelser, og ble revitalisert i 2019. Bydelsoverlegen leder teamet, som har medlemmer fra bydelens helse- og omsorgstjenester, samt diakon. 18 saker ble fulgt opp f.o.m. mai 2019.

### Nestekjærighet

**Samtaler, hjemmebesøk, institusjonsbesøk og soknebud** – er en sentral del av diakonen og prestenes virksomhet. Etterspørselen etter samtaler og besøk fortsetter å stige. Flere ber om samtaler i forbindelse med livskriser som sorg og ulike tap, svekket helse, relasjoner. Tilbudet er gratis, uten ventetid og krever ikke henvisning.

**Sorgen det ikke sendes blomster til** – er faglig ledete samtalegrupper etter samlivsbrudd, et samarbeid i Oslo bispedømme. Diakon og prest fra Torshov og Lilleborg menighet har ledet hver sin gruppe i 2019, av 4 grupper totalt.

### Inkluderende fellesskap

I sognet er det flest enpersonshusholdninger, og mange unge i etableringsfasen som bor her for en periode. Kirken er en av flere arenaer for «livet mellom husene», som er viktige for å styrke et godt nærmiljø.

**Formiddagstreff** – en mandag i måneden med foredrag om et samfunnsaktuelt tema, eller kulturelt program, formiddagsmat og andakt. Det er gjennomsnittlig oppmøte på 20 personer.

**Barnesang** – annenhver onsdag samles barn og foreldre til middag, sang for 1-3 åringer og tromming fra 4 – 6 år, og felles lystenning i kirkerommet til avslutning. Etter at vi begynte med trommegruppe høsten 2019, har oppmøtet økt fra ca. 40 til ca. 70 hver gang.

**Like Forskjellige** – et månedlig, åpent forum for livssynsdialog på tvers, i samarbeid med bydel Sagene og mennesker av ulike livssyn. Høsten 2019 har det vært besøk av representanter for ulike livssyn, som har innledet: holisme, islam og buddhisme. Det er gjennomsnittlig oppmøte på 8-10 personer.

**Kveldsprat i Lilleborg kirke** – med gjest, måltid og samtale. Det var to samlinger våren 2019, med tema «Kirkens ansvar for miljø» og «Kristendom i en 'ukristelig tid'». Ca. 15 personer til stede.

**Kirkekaffe, kirkelunsj og høytidsmåltid** – Kirkekaffe hver søndag og kirkelunsj et par ganger i året, er en viktig møteplass og fellesarena på tvers av generasjoner. Oppmøtet varierer fra ca. 40 til 100. Skjærtorsdag og juledag innbyr vi til høytidsmåltid, med god mat ved et pyntet langbord. 20 – 30 personer til stede.

**Kirkeskyss** – frivillige har organisert en turnus for kjøring til og fra gudstjeneste, ved behov og etter avtale.

**«Vandrende prest»** - Dag Iversen har med prost Marit Bunkholts godkjennelse, avsatt noe tid hver uke på å gå rundt i menighetens områder og på disse vandringene også besøkt forskjellige væresteder. Det har vært en spennende og utfordrende måte å utøve presterollen, og en fin måte å være med på å synliggjøre kirken i lokalmiljøet.

**MER -ungevoksne arbeid i prostiet.** Vi samarbeider med MER som har et stort arbeid blant unge voksne i vårt prosti. De tilbyr konserter, filmer, samtalekvelder, gudstjenester og samtaler for ungdom, studenter og unge voksne. De holder til i Iladalen kirke.

### Vern om skaperverket

Som **Grønn menighet**, forpliktet vi oss i 2019 på å følge opp 29 tiltak i den nasjonale planen (25 er minimum). I tillegg følgende egne tiltak:

- Vi har tilføyd «tenk miljø før du skriver ut denne e-posten» i mailsignatur for ansatte
- Vi velger produkter uten palmeolje hvis mulig
- Etablering av villeng utenfor Torshov kirke, i samarbeid med bydel Sagene og lokal ildsjel
- Bokashi kompostering av organisk avfall
- Fast Byttekrok i kirken
- Markering av Diakonens dag med tema Gjenbruksglede, motevisning fra Byttekroken ved Løkka TenSing, kirkekaffe i Byttekroken

**Klimabrølet og klimapilgrim** – menigheten var med og meldte inn antall skritt gått som klimapilgrim, og en gruppe på 10 deltok, sammen med over 30.000 andre, på Klimabrølet foran Stortinget 30. august 2019.

### Kamp for rettferdighet

**Vennskapssamarbeid** – menigheten har to aktive vennskapsavtaler, se egne avsnitt om dette.

**Fasteaksjon** – er en dugnad i samarbeid med Sagene og Iladalen menighet og Paulus og Sofienberg menighet, med innsamling til Kirkens Nødhjelps arbeid for rent vann. 9. april gikk 60 bøssebærere ut fra Lilleborg kirke. Vi samlet inn kr. 51.066,-.

Den **politiske kampanjen** fokuserte på at regjeringen må kutte 53% av klimagassutslipp innen 2030. Tidligere i år la regjeringen fram sitt mål om å kutte 50-55 % innen 2030.

### Endringer i kapasitet og prioriteringer

Fra nyttår 2019 fikk vi redusert kapasiteten fra to til én diakon. Det har vært en prosess å tilpasse arbeidsmengden kapasiteten, gjennom å legge ned tiltak, endre ansvarsfordeling i

staben, og styrke frivillighet. Diakoniutvalget har revidert diakoniplanen to ganger i løpet av året, og følgende tiltak er avviklet:

- Kveldsprat
- Temasamlinger om dialog og miljø
- Generasjonssang
- Dualogen – samtaletilbud i prostiet
- Musikkgruppe på Markus Thranes hus

I tillegg har diakonen redusert hyppigheten på faste samtaler, hjemmebesøk og institusjonsbesøk, gudstjenester og ledelse av sorggrupper etter samlivsbrudd.

## **Lilleborg teatergruppe**

Det var ikke teateroppsetning i 2019

## **Julemesse**

Vi hadde egentlig ikke tenkt det skulle være julemesse i 2019, men da folk fikk høre det ble det protester og det ble organisert julemesse søndag 8. desember. Folk stilte opp med det fineste håndarbeid, julekaker, skaffet gevinster og sa seg villig til å stå på kjøkkenet eller ved de mange bordene. Det ble tombola, loddsalg, dukke med seng og stor garderobe. Sag av pølser, kaker, grøt i tillegg til festkirkekaffe. Jerusalemkomiteen og Sør Sudangruppa hadde begge hver sitt bord med sag og innsamling. Det var salmønskekonserter og åresalg og stor stemning og menighetsalen yrte av liv fra kl.12-14.30. Da var det meste solgt og det var ingen tvil om at det hadde vært en stor suksess! Det kom inn hele 33 608,- kr til menighetens arbeid.

## **Kirkemusikk**

I 2019 har all drift i menigheten vært samlet i Lilleborg kirke i forbindelse med rehabiliteringen av Torshov kirke. Kristian Hernes er organist i menigheten.

Mye vakker musikk har blitt fremført i Lilleborg kirke i løpet av året som gikk. I gudstjenestene har vi flere ganger hatt fin assistanse fra KORiOSLO, Torshov kv. Vokalensemble og Oslo fagottkor, bl.a. som gjenvtelser for leie av lokaler i kirkene.

Det har blitt avholdt to salmekvelder. I tillegg har andre sangere/ instrumentalister blitt leid inn til gudstjenester, spesielt til påske og andre spesielle dager i kirkeåret. To jazzmesser har vært med på å skape sjangermessig variasjon i gudstjenestefeiringen.

Kristian har gjennom året spilt piano til babysang-samlingene i kirkerommet i Torshov kirke. På det meste har vi vært rundt 40 babyer m/ foreldre, og pianoakkompagnementet gjør det lettere for folk å synge med på sangene. Et annet høydepunkt å nevne er LysVåken-arrangementet i forbindelse med 1. s. i advent, da barna bl.a. får sovne og våkne til melodier fra orgelet. Kristian spiller også til formiddagstreff, institusjonsgudstjenester på Lilleborg helsehus, og til velser og begravelser. Til påske og julehøytidene spiller han til samtlige gudstjenester for barnehager, skoler og gudstjenester med påfølgende 'ønskekonserter' vi arrangerer for Ragna-Ringdal dagsenter. I tillegg medvirker han ofte til korenes konsertprosjekter i tillegg til vårkonsert, høstkonsert og julekonsert i egen regi.

### **Instrumenter:**

Torshov:

Orgelkomitéen har i året som gikk brukt en del tid og krefter på å forhindre at menigheten i forbindelse med rehabiliteringen skulle bli avspist med et digitalt, syntetisk orgel i stedet for

et fullverdig pipeorgel. Pipeorgel-prosessen ble av administrasjonen i fellesrådet lagt på is i januar 2019, men i skrivende stund er prosessen nå satt i gang igjen etter påtrykk fra kommunen, slik at menigheten nå kan se frem til et nytt pipeorgel om ca. 2 år. Orgelkomitéen består for tiden av Kristian Hernes (organist), Hans Jacob Tronshaug (orgelkonsulent), Ole Spydevold (Kirkelig fellesråd i Oslo), Unn Line Midttun (MR-leder) og Arne Holen. Anbudskonkurransen for dette prosjektet vil nå endelig kunne kunngjøres i hele EØS-området i løpet av 2020, og vi er spente på og gleder oss til veien videre, forhåpentligvis uten flere skjær i sjøen.

Konsertflygelet (C. Bechstein, innkjøpt i 2012) står stadig i Lilleborg kirke, og er en stor berikelse for menighetens musikkliv. Flygelet genererer også leieinntekter i forbindelse med konserter/ lydopptak etc.

## **VENNSKAPSMENIGHETENE**

### **Redeemer Church i Jerusalem**

Jerusalem-komiteen er dannet for å ivareta vennsapsarbeidet med den arabisktalende menigheten i Redeemer Church, den evangelisk-lutherske kirken i Jerusalem.

Komiteen har bestått av Marit Lindheim (leder), Inger Johanne Aas, Eli Djupvik, Sven Thore Kloster, Marit Eikeland, Dag Iversen og Astrid Holen (referent). Komiteen har hatt 5 møter i 2019.

Det er utarbeidet en samarbeidsavtale mellom den arabisk talende menigheten i Redeemer Church, Jerusalem og Torshov og Lilleborg menighet. Avtalen er godkjent av begge parter. I forbindelse med Arabiske filmdager, oppfordret Jerusalem-komiteen folk fra menigheten til å gå og se filmen «Tårnet» 23. mars.

Vi har arrangert ett temamøte i 2019. 3. april fortalte Marit Eikeland om sin tur til Palestina og Israel.

Hanna Vangen Nordbø og Karen Frøslund Nystøyl var, sammen med sine familier, på utvekslingsbesøk til menigheten i Jerusalem i juni. Gruppen bestod av tre voksne og tre barn. De hadde med seg et banner med håndavtrykk fra vår menighet, og fikk med seg et tilsvarende tilbake. De fortalte fra turen sin på en kirkekaffe høsten 2019. Karen Frøslund Nystøyl har oversatt en palestinsk sang til bruk i menigheten.

Kirkeuka for fred i Palestina og Israel ble markert med en temagudstjeneste der den palestinske ambassadøren til Norge deltok. Hun holdt også et foredrag om den politiske situasjonen i Palestina under den påfølgende kirkekaffen.

På julemessa som ble arrangert 8. desember hadde vi en egen liten stand med salg av gjenstander fra Palestina. Overskuddet som går til vennsapsmenigheten ble på kr. 5662,- I ofringene kom det inn 6518,- som ble sendt til menigheten i Jerusalem, i tillegg kom det inn kr 8180,- til eget arbeid i komiteen.

## Dangaij Church i Sør-Sudan

Sør-Sudan-gruppa har 10 medlemmer og holder jevnlig kontakt med vennskapsmenigheten i Dangaji i Sør-Sudan på vegne av Torshov og Lilleborg menighet. Gruppa hadde seks møter i 2019.

Arbeidet med kirkebygg i Dangaji ble avbrutt blant annet av flere måneder med flom i området. Det har vært mange store behov i området når det gjelder mat, utdanning, helsehjelp osv. Disse har å gjøre med den ustabile politiske situasjonen i Sør-Sudan der inngåtte fredsavtaler ikke ble iverksatt i 2019.

I løpet av sommer og høst 2019 tok Norge imot 500 nye sørsudanere som var «overføringsflyktninger» via FN. De fleste var fra Mabaan opprinnelig, men kom fra flyktningeleirer i Assosa i Etiopia. Dit har de kommet på grunn av krig og sult gjennom mange år. Flyktningene ble bosatt i hele Norge. De aller fleste snakker bare mabaan. Mange kan ikke lese eller skrive og bare få snakker litt engelsk. Gruppa vår har fått mange henvendelser fra kommuner angående flyktningene og har vært invitert til Velferdsetaten i Oslo og UDI for å informere om flyktningenes bakgrunn og kultur.

De første av flyktningene møtte opp på gudstjeneste i Lilleborg kirke ved begynnelsen av høsten og fortalte at de opprinnelig kom fra Dangaji. Hit kom de fordi de visste om vennskapet og hadde fått anbefaling om å dra til Lilleborg. Heftene fra vennskapsbesøkene som Sør-Sudan-gruppa har utgitt, har vært viktige! De nyankomne gjenkjenner familiemedlemmer og venner. Noen fra gruppa har besøkt familier som bor i Østlandsområdet.

Vi arrangerte to solidaritetsgudstjenester i Lilleborg kirke. Begge i samarbeid med South Sudan Community in Norway, Sørsudansk kvinnegruppe og Støttegruppa for Sudan og Sør-Sudan.

Den 17.3. var temaet «Mot til å håpe» eller «Hope courage and Peace – Empowerment for Peace». Signe Fyhn prekte under gudstjenesten og på kirkekaffen informerte Lucy Nadeyo fra Sør-Sudan om traumearbeid i Sør-Sudan og blant sørsudanske flyktninger i Uganda På solidaritetsgudstjenesten 13.10 var temaet «Fred-Håp Vennskap». Stein Erik Horjen holdt søndagens preken. Her var noen av de nye sørsudanere i Norge til stede. De ble ønsket varmt velkommen og feiret med god lunch fra sørsudansk kvinnegruppe og lokalmenigheten i ToL.

## DELTAGELSE VED ANDRE ARRANGEMENT

Torshov og Lilleborg menighet var representert under årets **Kirken på Pride**. 22. juni stod en av prestene våre og andre ansatte på stand.

Menigheten var med som en av mange arrangører, under **Bydelsdagene på Haarklous Plass** i mai. Vi bidrog med kafé-oppsett, «Pustehull» -møtested og solsikkeplanting for barn.

2 prester fra menigheten deltok på arrangementet **«Elvelangs»** 26. september. Dette er et årlig kveldsarrangement med forskjellig aktiviteter der bydelene langs Akerselva deltar. Vi representerte kirkene i Sagene bydel. Ved elvebredden var det bygget et kapell, der de som deltok på vandringen, kunne få tenne lys.

## **INFORMASJON**

Menigheten benytter flere ulike kommunikasjonsformer. Vi har vår egen hjemmeside <https://kirken.no/tol> hvor man blant annet finner informasjon om menighetens aktiviteter, ansatte og utleie. Videre har vi en Facebook-side: <https://www.facebook.com/torshovoglilleborgmenighet>, informasjonsskriv fire ganger pr år og nyhetsmailer. Kirken har oppslagstavler både utenfor og inne hvor plakater henges opp.

## KIRKEBYGGENE

Torshov og Lilleborg menighet har to vakre kirkebygg, Torshov kirke som ble innviet i 1958 har 330 sitteplasser. Lilleborg kirke som ble innviet i 1966 har 400 sitteplasser. Begge kirkene er arbeidskirker. I tillegg til menighetens bruk leies det ut til aktiviteter i nærmiljøet og til for eksempel dåpsfester og minnesamvær. En migrantmenighet har og samlinger i Lilleborg. Fra august 2018 har all virksomhet i soknet foregått i Lilleborg kirke, da Torshov kirke ble stengt. Dette har påvirket tall i statistikken og virksomheten.

## Rehabilitering Torshov kirke 2019

Bystyret vedtok i budsjettet for 2018 en bevilging på 55 millioner til rehabilitering av Torshov kirke. Til utvendig arbeid ble det satt av 30 millioner for 2018. Til innvendig arbeid ble det for 2019 satt av 25 millioner.

MR opprettet en rehabiliteringskomite: Lasse Bjølgerud leder, Unn Line Midttun MR leder og Dag Iversen som representant fra staben. Fra kirkevergen har prosjektleder Morten Hauan deltatt.

Rehabiliteringsarbeidet har gått kontinuerlig siden høsten 2018. Arbeidet med klokketårnet og utvendig rehabilitering av kirkebygget var i hovedsak ferdig i 2019. Ved en fullstendig rehabilitering er det mye som skjer, ikke minst teknisk. Vi skal her bare nevne noen av de tingene som vil være synlige for menigheten.

I 2019 ble kirkens mange glassmalerier rehabilitert. Det store glassmaleriet bak orgelet, utført av Frithjof Tidemand-Johannessen, ble plukket fra hverandre og bygget opp på nytt. Glassmaleriet har nå fått sikkerhetsglass. De øvrige glassmaleriene er restaurert i de originale vindusrammene. Disse glassmaleriene ser nå ut som ved åpningen i 1958.

Da kirkens barnehage ble avviklet 2013/2014, fikk vi store udisponerte arealer. For å utvikle kirken som arbeidskirke har vi arbeidet mye med disposisjon av disse arealer. De viktigste endringer: Det installeres en heis som forbinder 1. etg. (kirkerommet), underetasjen (kontorer) og kjeller. For å få plass til toaletter med universell utforming flyttes dåpssakristiet fra våpenhuset til kontoret bak kapellet. Dermed blir det toaletter med universell utforming i alle etasjer, samt flere ordinære toaletter. Den store salen i underetasjen blir utvidet med ca. 50% og det blir i tillegg et mindre møterom. I samme etasje blir det kontorer for samtlige ansatte. Det gamle kjøkkenet blir byggets hovedkjøkken. Det blir også innredet et tekjøkken i hver etasje.

I kjelleren arbeides det med å få bomberommene til å fungere som ungdomsrom. Vi ønsker å få etablert en rømningsvei direkte ut av bygget. Denne rømningsveien kan brukes som direkte inngang til kjelleretasjen. Det vil da være mulig å komme inn til lokalene, uten å gå igjennom underetasjen.

Torshov kirke blir regnet som landets første arbeidskirke. Etter rehabiliteringen vil vi også bli Oslos første kirke med jordvarme. På barnehagens uteområde planlegger vi hage i samarbeid med andre aktører i bydelen.



## ØKONOMI

Regnskapet for 2019 viser et mindreforbruk på kr 99.694,-. Dette overskuddet skyldes primært en uventet anonym gave på 100 000,- kroner.

Menighetens inntekter kommer i hovedsak fra driftstilskudd fra Kirkelig fellesråd i Oslo, offer i gudstjenestene, leieinntekter og tilskudd fra kommunen/ bydelene til konkrete tiltak. Det kom inn ca.kr 198.000,- i offer, av dette ble ca kr 89.000,- sendt videre til eksterne organisasjoner. Størst beløp ble overført til vennskapsmenighetene og til Kirkens Nødhjelp. Det ble tatt opp totalt 6 offer til de to vennskapsmenighetene.

Leieinntektene er totalt på ca. kr. 205.000 dette kommer fra både private arrangement, konserter og faste leietakere, og er et svært viktig bidra til menighetens økonomi. Fra 2019 har menigheten betalt 30% av all leieinntekter til Kirkelig fellesråd i Oslo, som betaling for vedlikehold, rengjøring mm (tidligere 20% og da kun for utleie av kirkerommet). Leieinntektene er lavere med bare Lilleborg kirke i normal drift.

Når det gjelder utgiftene, er det lønn og honorarer som utgjør den største posten. Dette er i hovedsak deler av lønn til diakonen, lønn til ledere til Babysang og Barnesang samt noe til matlaging ved disse arrangementene, ledere i Løkka TenSing (i samarbeid med nabomenigheter), honorar til kirkemusikere, samt renhold av menighetslokaler. Det går også en del midler til menighetsarbeidet, spesielt blant barn og unge.

